

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 11.

Indult Bétsből, Pénteken, Augustus' 7-dikén, 1829.

Hadi Tudósítások.

A' Sz. Pétervári Újság Jul. 21. dikén költ darabja hosszasan előadja Szilisztria vára megvételének historiáját, mellyből kitetszik, hogy a' várbelieknek tellyességgel semmi reménységek nem lévén már a' várnak megtarthatása felől, 's azt is látvan, hogy az ostromló seregek minden órán béronthatnak, és annak őrizetét 's lakosait kardra hányják; felette megrémültek, és estveli 10 óra-kor kényszerítették az öreg 70 esztendős Sert-Mahmud Basát, hogy mint fogoly az Orosz táborba kimenjen, és a' vár feladása felől kezességül szolgáljon. A' vár feladásának feltételei a' következők.

1. A' Szilisztriában lévő őrizet hadi fogságra adja magát, fegyvereivel, butoraival, ágyúival és hajóival, egy szóval mindennel együtt, a' mi a' Kormány-szék tulajdona: személyes vagyonaiknak azomban birtokában hagyatnak.

2. A' muhamedanus lakosok familiáikkal és vagyonaikkal elmehetnek, a' hova akarnak, de minden fegyver nélkül.

3. A' kik közülök Orosz Országba költöznek, vagy Szilistriában maradnak, azok eránt minden lehető segedelemmel lesznek az Oroszok.

4. A' kik Rustsukba szándékoznának menni vízen, számokra bárkák rendeltetnek, a' szárazon menőknek pedig szekerek.

5. A' betegeknek és sebes foglyoknak, kik Oroszországba küldetnek bárkák és szekerek rendeltetnek.

6. A' lakosoknak megengedettik, hogy a' vár mellett két hétig vásárt tartsanak, mellyen adhassanak, de tsak olyanoknak és olyanoktól, kik nem tartoznak Orosz országgal ellenségeskedésben lévő Nemzetekhez."

O r o s z O r s z á g.

Az Odeszszai Zsurnál Jul. 18-dikáról, ezt írja a' pestises ragadó nyavalyáknak miben léte felől. Odeszszában az ispotály állapota napról napra megnyugtatóbb. Az elfoglalt török kikötőhelyekből is jobb jobb tudósítások jönnek, mint-hogy a' pestises ragadó nyavalyáknak elnyomására a' legfogatosabb eszközök vétettek elő; a' honnan Bulgariában is szemlátomást kevesedik a' betegek száma. A' Dnieszter mentében állított pestises veszteglő házak szoros őrizet alatt vannak. Chersonba egy hajó két pestises embert vitt, a' kik ott meghaltak; de azolta semmi efféle betegség nem adta elő magát, minthogy kemény rendelések tétettek a' pestis elnyomására.

Bessarábiában Vaduluj-Iszaki nevű falu a' Pruth bal partján, és két gyarmat körül kerítették, és a' legszorosabb őrizet alatt vagynak.

A' Sz. Pétervári Újság írja, hogy midőn az Orosz Tsászár Ő Felsége Berlinből vissza utazott a' főváros felé útjában Bobruisk várát is megnézte, hol egy külön választott helyen 2000 török foglyok tanyáznak. A' Tsászár megnézvén a' foglyokat közzülök 21 tisztnek és 300 köz embernek szabadságot adott, hogy hazájokba vissza térhessenek, minthogy öregek és odahaza számos familiáik vagynak.

Az Orosz Tsászár Ő Felsége Pahlen és Roth Generalisoknak, igen kegyelmes levél mellett, a' Sz. Vladimír Rend első rangú jelét küldötte meg; Rüdiger Gen. Lieutenantot pedig a' Nevszky Sándor Rendje jelével ajándékozta meg. A' hozzájuk intézett levelekben, katonai jeles tetteik és az által szerzett érdemeik szépen előadatnak.

Kiew-ből Jul. 7-dikén költ napi-parantsolata által az Orosz Tsászár 16 Gen. Májorokat nevezett Gener. Lieutenantokká és 7 Oberstereket Gen. Májorokká.

Moldva és Oláhország.

Az Oláh Kurír ezen tikkely alatt: „A' nyavalyák állapotja Oláhországban“ ezeket közli: Bukarestben, Junius 13-dikától Jul. 8-dikáig ragadó nyavalyás házak voltak 441; Jul. 8-tól 15-ikig 80; — Jun. 20-tól Jul. 5-ig meghaltak 172-en; betegen feküdtek 340-en. A' Budesti ispotályban, Jun. 1-ső n. 5-ig Jul-ig, meghaltak 506-an; betegek, 386-an: gyanús nyavalyában vannak 1574-en. Jun. 13-tól Jul. 5-ig meggyógyultak 21-en; a' Doktorok közzül meghaltak 7-en, és 7 ispotálybeli szolga.

Plojestiben, Jun. 9-től Jul. 5-ig, megholt 119, beteg 77, gyanús beteg 233, ragadó nyavalyás házak 78.

Buseu-ban; hol a' lakosok száma

2912; Jun. 2-től Júl. 1-ig megholtak 224; betegek 247, gyanús beteg 256 meggyógyult 3.

Foksánban, meghaltak mindössze 2300.

Brailában 250 ház közzül tsak 7 maradt egy hónap alatt az ekragadó nyavalyától menten.

Slobosia-ban, Két Ispotályban, beteg 345, hat hét alatt megholt 291; 12 Doktor, és 24 ispotálybeli szolga.

Urzitsets-ben 61 megholt, 43 beteg. A' lakosok belőle széllyel futottak, tsak a' Kommandáns és Drabantjai maradtak ott.

Galatz-ban, 4 hét alatt megholt 58, beteg 25.

A' Vajdaságnak Ilvoful nevű kerületében 67 faluban uralkodik a' döghalál; egy más részében 83 faluban, és így mindössze 150 helységben.

Nagy Britannia.

London Jul. 25 kén. Clarence Hertzeg elhagyta a' Fő várost, és kiment a' Bushy-Párki jószágába. — A' Frantzia Követ Hg Polignac fíjával együtt elútazott Párisba. — Generális Campbell, a' ki a' Birmánokkal való háborúban a' Seregnek fővezére volt Kelet Indiában; haza érkezett.

Az Orosz Követ Hertzeg Lieven, és Gróf Matuschevicz (a' ki később Párisba ment, 's most onnan haza felé Sz. Pétervárába útban van) a' minap egy utazást akartak tenni Irlandiába incognito — de kevésbe mult, hogy az incognitoval meg nem járták. Ugyan is, mindketten Anglus neveket vettek fel, (a' Hertzeg Adams, a' Gróf Neville nevet) hogy az utat annyival könnyebben megejthessék titokban. De minthogy a' beszédközben a' szó külföldiesen hangzott a' szájokban, már a' hajóban, melly

öket Irlandiába vitte, gyanú támadt erántok. Midőn pedig kiszállának, a' vámos Tisztek, reájok figyelmetesekké tettettvén, még kevésbé akarák elhinni, hogy ők Anglusok volnának; hanem Passust kértek tőlök, 's kérdőre vonták őket — a' mi a' két Diplomatikust annyival nagyobb zavarodásba hozta, mivel erre elkészülve nem valának. A' vámos Tiszt azt mondta, hogy ők nem lehetnek Adams és Neville, mert nyilván külföldiek. Eleinte azzal állottak elő, az Orosz Diplomatikuskok, hogy ők sok ideig Quebecben laktak, 's ott a' Frantziák között anyanyelveket elfelejtették; de ezzel a' mentséggel nem elégedtek meg a' vám tisztjei. Utoljára is meg kellett vallaniok, hogy ők külföldiek, 's magokat az Orosz Követségből valóknak adták ki. Ekkor rá esmertek sokan a' Hertzeg személyére, 's az — Incognitonak vége lett.

Lord King kiadta a' híres Lockenak életét, és levelezését. A' Locke Írásai t. i. és Könyvtárjának fele része, halála után, Lord Kingnek az akkori Lord Cancellariusnak jutottak kezébe. Az itt lévő papírosok között, sok leveleken kívül, egy napikönyve is vagyon a' Philosophusnak, melyből a' Kiadók sok szépet vett. A' levelek között vagyon egynehány a' mit Newton írt Lockéhez.

A' Courier azt írja, hogy a' Vice Király parantsolatjának kihirdetése óta, Irlandiában semmi kellemetlen történetek nem estek. De más újságlevelek, privat-tudósítások után, mást beszélnek. Így nevezetesen Clareból azt írják, hogy egy 2000 emberből álló tsoport Miltoynba ment, a' hol éppen Ülése volt a' Törvényszéknek, és a' Törvényszéket hajduival együtt kikergette a' városból.

Egy hajó (a' „Liverpooli Gró-

fo k“ nevű) Jul. 20-kán érkezett Plymouthba Terceirából, a' honnan az előtt hatodnappal indult. Ez a' hajó fegyvert és puskaport vitt a' Szigetbe, és olyan szerentsés volt, hogy a' D. Miguel hajói sem oda mentében, sem eljöttében meg nem látták.

A' Morning-Journal és a' Standard igen sokat beszéltek a' napokban a' Minister változásról, Angliának rossz állapotjáról, és az azon való segíthetésnek módjairól. A' Times és a' Courier igen megvetőleg ítélnék ezen Újságleveleknek böltselkedéseiről. A' Courier nevezetesen, hogy őket kitsúfolja, ez alatt a' feljülírás alatt: „Fontos tudósítás“ egy tikkelyt (úgy nevezett Udvari-tikkelyt) ad, mellyben jelenti, hogy az Éjszak-Amériikai Elölülő Generális Jackson egy Levegői hajón a' tengeren keresztül megérkezett és a' Hertzeg Vellington Háza előtt leszállott. Az Elölülő (így mondja tovább a' Courier) elbeszéli a' Hertzegnek, hogy ő a' Morning-Journalból, mellyet mostanában egy külön Expressus által hozattatott, ijjedve látja, hogy Anglia, a' nagy Anglia minden Constitutiostól, és Kereskedésestől együtt végképpen odavan. Ő azért olyan tzéllal jött, hogy ajánlást tégyen, Angliának egy Éjszak-Amériikai Gyarmattá való általváltoztatására; a' minek legközelebbről mindjárt meglenne az a' haszna, hogy Anglia azáltal az Amériikai Tariffától (melly szerint t. i. az Anglus hajók most a' Vámpénzt fizetik) egyszerre megmenekednek. Az Egyes. Státusoknak minden szabadságai bővségesen kiárasztatnak Nagy Britanniaira, és a' Nemzeti adósság egyetlenegy kereszt-vonással eltöröltetik. A' Hertzeg igen szépen megköszönte az Elölülőnek barátságos látogatását, és galánt ajánlását. „Az igaz, így szóllott tovább a' Hertzeg, hogy minekutánna a' Mor-

ning-Journál és a' társa bizonyosokká tesznek bennünket, hogy az Ország oda van, azt többé tagadni nem lehet: de azért a' Vitéz Elölülőnek, ha plánumát ki akarja vinni, elébb az Egy. Statuok Hadi erejét 5,000-ról 5000,000 emberre, és a' 12 Lineahajók számát 1200-ra kell emelni — és akkor majd el várja (t. i. a' Hertzeg) a' Tower nál 's tiszteletes fogadásáról gondoskodik.“ — Ekképpen elvégezödvén a' Conferentzia, megköszönte az Elölülő a' frissitöt, mellyel a' Hertzegnél megkínáltatott, és minekelötte az Oceanuson keresztül haza indulna, jónak látta a' Morning-Journal Kiadóját, a' kinél a' Standard barátja is nála volt, hirtelenében meglátogatni. Mi lett itt a' végezés, még nem tudatik; tsak ennyit lehet hallani, hogy egyszerre sok Pairekhez posta ment, kik is meghívattattak, hogy még egyszer készítsenek egy olyan Esedezölevelet a' 110,000 Londoni „Ház Birtokosok“ nevében, mint a' millyen a' közelebbi Parlament Ülésben előfordult, és a' Britanniai népnek javáról annyira szívesen aggodó Vitéz Generálisnak Jaksonnak felséges planumát segítsék.

Frantzia Ország.

Páris Jul. 24-dikén. A' Király, a' ki rendesen minden esztendőben egy utazást tész az Országban, az idén nem fog utazni. Ő Fge helyett, a' Dauphin (Korona Hertzeg) fog Cherbourgba egy utat tenni. De a' Kir. Hertzeg előre kinyilatkoztatta, hogy a' melly városokon keresztül megyen, azok semmi terhes költségeket az Ő fogadására ne tegyenek. Ő Hertzegsége Aug. elején fog útra indulni, és Aug. 29-ikén ismét St. Clouban lenni.

Páris Jul. 27-kén. A' Marseilleből és Toulonból ma jött tudósítások,

többé kételkedni senkit sem hagynak a' felöl, hogy la Bretonniere Úr Algirnak bombardírozására küldtetik — Jul. 7-dikén egy Hollandiai Korvét ment vala Algirba azzal a' parantsolattal, hogy a' Nemzetbéli Consult végye fel; a' többi Consulok is kimennek a' városból, félvén a' bombardírozástól. A' Dey azonban nem akarja magát megadni. Azt mondják, vagyon egy gyenge pont Algirnál, a' honnan a' várost lehetséges lövöldözni; de ezen vélekedésnek kevés oltalmazója van. A' Dey úgy látszik, a' sántzokon lévő 1200 ágyúiban bízik... Az Algíriak azt mondják: „mikor az Anglusok a' Kikötöt rekesztve tartották, akkor lehetetlen volt egy hajónak is kifutni a' Kikötöböl, de a' Frantzia rekesztő hajók nagyon távol állanak.“ — A' Szárdinai és Nápolyi Consulok már egynehány ízben szinte azon a' ponton állottak, hogy a' pert (Frantzia Ország és a' Dey között) szép szerént el igazítsák, de az Anglus Consul mindég lebeszélte a' Deyt, 's azt tanátsolta neki, hogy ne adja meg magát. Egyébaránt ez, tsak pusztá hír.

A' Spanyol Követ Gróf Ofalia, a' ki a' minap engedelemmel haza ment, ismét vissza jött, 's Jul. 25-kén Párisba megérkezett.

Duviella Úr, a' Propagateur nevű Újságnak Szerkeztetője Bourdeauxban, a' Szőlömíveseknek inségéről írott tikkelyért négy héti árestomra, és 600 Fr. bírságra ítéltetett. —

Gróf Mallarme, a' ki a' Párisi Postahívatalnál tisztségben lévén, 8 pénzes levelet elsikkasztott, a' Seinei Táblaszéktől reája kimondott ítélet ellen appellált. De a' főbb Törvényszék visszavetette apellatióját.

Az Album nevű Párisi Újságban, mellynek Szerkeztetője Magallan Úr két tsúfolódó tikkelyeknek felvételéért

most nem régiben megfenyítetett, ismét egy botránkoztató tzikkely jelent meg ezen feljül írás alatt: „Le mouton enragé“ mellynek Írója Fontan Úr, a' Király személyének megsértéséért, 5 esztendei fogságra, 10,000 Frank birságra, és bizonyos polgári jussoknak 5 esztendei elvesztésére büntettetett. Magallon Úr a' Szerkeztető, nem tudván egészen a' vádas tzikkelynek foglalatját, csak 500 Frankra ítéltetett.

Auchban egy 24 esztendős leányt, Trenque Frantziskát, a' törvényszék halálra ítélt. Ez a' leány hidegen elgondolt gonoszsággal megakarta ölni egész familiáját, hogy a' jószág egyedül őreájusson. Megmérgeztetett ételek, italok és kenegetések által Atyját, Anyját, és 2 férfi testvéreit kínos szenvedésekkel kivégezte, és két leány testvéreit terhes betegségbe ejtette. Ama 4 áldozatai ezen szörnyetegnek, hirtelen holtak meg egymásután Márt. 11-kétől 13-káig; ő maga volt ápolgatójok a' beteg ágyban, és fájdalmas kínjaiknak enyhítésére újabb és újabb mérget itatott vélek. A' Gyilkosleány szemérmes tsendes magaviseletű, és lágy beszédű — mint atya gyilkos a' közönséges piatzon fog kivégeztetni.

Havre Jul. 20-dikán. Tegnap jött meg a' Héros Hajó, Kapitány Hauteilly alatt, minekutánna a' földet megkerülte. Ez a' hajó ez előtt 4 edfél esztendővel indult ki innen Havreból, és olyan szerentsésen tért vissza, hogy hosszú és bajos útjában még csak egy embert sem vesztett el; a' hajónak derekas állapotjából hamar azt gondolhatná az ember, hogy csak valami közel Kikötőből jött és nem a' messze tengerokről.

Toulon Jul. 20-dikán. Kapitány Lainé, a' kire Admirális Rigny midőn haza jött, bízta a' Kommandót, Jun. 17-dikén elment Navarinból Smyrná-

ba, hogy a' Hajós-Vezérséget által végye. A' nevezett napon csak 4 Frantzia hajók állottak Navarinnál, az Admiral-Hajó Smyrnában van, a' Scipio Línahajó Patrasban, a' többiek részszerént a' Követet késérték Konstantinápolyba, részszerént az Archipelagus Kikötőiben vannak elszéledve. —

Oberster Heidegger a' Görög szolgálatot elhagyja, és helyébe egy Frantzia Tiszt (Oberster Mangin) fog lépni, a' kire a' Görög katonaságnak Organisatioja vagyon bizva. Gener. Curch helyébe a' ki Rumeliába megyen, Generalis Dentzel fog állani.

B u r k u s O r s z á g.

Ó Fge az Orosz Tsászárné Jul. 18-kán estve Königsbergbe érkezett, és másnap reggel, testvérjétől a' Korona Hertzegtől késértetve, útját Sz. Pétervárába folytatta. —

N é m e t O r s z á g.

München Jul. 26-dikán. Marquis Barbacénától egy Kurír jött azzal a' tudósítással, hogy a' Marquis a' f. H. 30-ikán itt lesz. Az esketés Aug. 3-dikára vagyon határozva. Első Udvari Dámája a' leendő Tsászárnénak Sturmfelder Báró Kis Aszszony fog lenni, Mannheimból. A' Tsászári Jegyes igen gazdagon házasíttatik ki, és a' sok drága meny-aszszonyi jószágok sok ládában küldtetnek Ostendébe, a' hol az ifjú Tsászárné felvételére, egy egészen újonnan épült Brasiliai Fregát készen áll. Az ifjú Leuchtenberg Hertzeg August, meny-aszszony testvérjét Rióba el fogja kíséreni.

München, Jul. 29-dikén. A' Brasiliai Ts. Követ Marquis Barbacena ma dél előtt megérkezett. A' Marquis Jun. 24-kén indult el Párisból.

München Aug. 2-dikán. A' Brasiliai Ts. Követnek Marquis Barbacena nak Jul. 28 kán délután volt első audientziája Ő Kir. Magasságánál Leuchtenberg Hertzegnénél. Több más jeles ajándékok között, mellyeket a' Követ Úr a' Hertzeg Kis Aszszonynak hozott, volt egy Portraitja a' Tsászárnak D. Pedro nak, melly 15 ritka nagyságú drága briliántokba volt foglalva. — Jul. 29-dikén dél előtt meglátogatta Amália Hertzeg Kis Aszszony, egyedül egy Dámától kísértetve, az Udvari templomban a' Fejedelmi Kriptát. Tovább egy fertály óránál sírva térdepelt a' Hg Kis Aszszony felejthetetlen Atyja sírjánál. — Az öszve Esketése Leuchtenbergi Hertzeg Kis Aszszonynak, Ő Fgével a' Brasiliai Tsászárral, Procuratio által, ma Aug. 2-dikán megesett. A' Tsászárnak D. Pedronak képét Károly Hertzeg viselte.

Az indulás Aug. 4-dikén reggeli 5. órakor lesz.

S p a n y o l O r s z á g.

Egy Frantzia hajó (az Aclair), melly Manillából jött azt a' tudósítást hozta, hogy ott a' Constitutio mellett a' nép buzogni kezd, és minden útszeszegletekre Constitutionalis Nyilatkoztatások ragattatnak. Sokan a' kik „Éljen a' Constitutio!” kiáltással nyilván kiállottak a' piatzokon, elfogattak. Azt mondják, hogy ennek a' lázzadásnak szerzője Oberster Latapie, a' ki a' napokban Manillából Cadixba menvén, ott mindjárt megfogattatott, és a' Kanariai Szigetekbe vitetett.

A m é r i k a.

Bogota April. 26-kán. A' Columbiai Minister D. Espinar April. 18-

kán egy Nótát (Diplomatikai levelet) küldött a' Péruai Külső Ministerhez, mellyben azt kéri, hogy Péru nyilatkoztassa ki, megakarja-e tartani az Yronban kötött Elő-békességet, vagy a' háborút folytatni kívánja? Columbia a' békességet szíveszerént óhajtja, de a' háború szentse-kotzkájától sem fél, annyival inkább, mivel az igazság vezérli fegyvereit. (Az Yroni Előbékességnek a' volt a' fő pontja, hogy a' Peruiak, kik a' háború elején Columbiának déli részébe béütöttek és Quajaquilt elfoglalták, az elfoglalt helyekről takarodjanak haza. De a' Peruiak nem akarnak menni. Úgy látszik, hogy a' háborúban nem egyéb a' tzeljok, hanem hogy Quajaquilt és némely déli megyéit Columbiának elfoglalhassák). A' Péruai Minister még nem felelt. Félő hogy a' háború tüze újra kigyúlad.

Mexikóban; a' mint a' New-Yorki Újságlevelek beszélnek Jun. 10-kéről, újabb háborúságok támadtak, mellyeknek oka vagy palástja az Ex-Elölülő Pedraza. — De a' Courier Francais állítása szerént, Pedraza minden politikai visszálkodásoktól el akarja magát vonni, és rövid idő alatt Párisba — a' hová annál fogva várattatik is — fogja állandó lakását venni.

E l e g y e s t u d ó s í t á s o k.

A' Literary-Gazette (Ángliai tudományos Újság) Jul. 18-káról, a' következő tikkelyt adja: „A' mult Redden alkalmatosságunk volt Chabert Úrnak rendkívül való tehetségeit látni és rólok meggyőződni. Chabert Úr olyan ember, a' ki a' mérgek erejének, és mind külső mind belső ártalmoknak ellent áll. — A' már régi dolog, hogy a' tüzet ki tudja állani, melly tsudálatos tehetségét azzal bizonyította meg, hogy darabideig

bérekesztette magát egy annyira befűtött kementzébe, hogy annak hévségét semmi más élő állat ki nem állhatta volna. — Most közelébb egy 15 Személyekből álló társaság előtt mutatá próbatételeit, mellynek tagjai között tudományos pallérozódású férjfiak is, név szerént Dr Gordon Smith, és Seb Orvos Bury voltak jelen. Itt, minekutánna az Állati méreg ellen való praeservatíváját bevette, az elbámult társaságnak szemeláttára, 40 grán Phosphort lenyelt. A' Phosphorust egy a' jelenlévők közzül tette Chabert Úrnak a' nyelvére, a' ki azt minden kétségen kívül a' gyomrába lenyelte. Ennyi mennyiségű Phosphor, ítéletünk szerént, az egész ott lévő társaságnak megölésére elégséges lett volna*). A' második Probatétele abban állott, hogy két kalán forró Olajat (330°), és így 210°-el feljebb a' forró víz hévjénél) szürtsölve megivott, még pedig, a' mennyire látszott, minden erőltetés nélkül, ámbár a' Kanál több minutumokig is azután olyan meleg volt, hogy senki kezébe nem foghatta. Utoljára Árszeniket égetett, és fejét egyenesen a'

*) Aligha! egyre egyre nem esett volna 3 grán. Egyébaránt a' Phosphormérgessége, kivált ilyen kitsiny mértékben, nintsen annyira kivüle minden kétségnek, mint a' Literary-Gazette fel tenni látszik. Pelletiernek, az esmeretes nevű Párisi Chemikusnak egy Laboránsa, midőn a' frissiben készült híg Phosphort (hogy formába öntené) egy üveg tsövön, a' mint szokás, felszívna, egész darabra (bacillus) valót (a' mi pedig több 40 gránál) szájába szalasztott, 's akaratra ellen le nyelte. Várták, hogy meghal bele. És — semmi baja sem lett. Ezt a' történetet Báró Jacquin, az itteni Ts. K. Universitásnál a' Chemiának Professora, mint egyik szemmel látó tanúja a' dolognak, minden esztendőben elszokta beszélni, midőn a' Phosphorusról tanít.

felfelé emelkedő méreg-párára tartotta, (de már ezt nem vette bé, mint a' Phosphort) melly a' szobának egy részében elterjedvén, sokkal erősebb volt, mint sem más valaki a' társaságból azt büntetlen beszívhatta volna. Mindezeknekutánna — (mi örültünk rajta, hogy szerentsékre semmi Önngyilkosságnak tanui nem lettünk) Chabert Úr ebédet evett, éppen olyan jó ízűn mintha appetitus isinálásra mondolás pogátsát evett volna. Ő azt mondja, hogy néki háromféle Antidotuma van, egyik a' Plánta- másik az Állati, harmadik az Értzi mérgek ellen.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott N. Mélt. Gróf Almásy Ignácz Úr Ő Excel-ját Ns. Temes Vármegye Fő Ispányát az érdeklett Megyének kormányozásától tulajdon kérésére kegyelmesen felmenteni, és ennél fogva azon Ns. Vármegye Fő Ispányi Administrátorává Méltos. Báró Gerlitz Mihály Ts. K. Kamarás, és Kir. Helytartói Tanátsos Urat méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Magyar Ország.

S. N. Patakon Jul. 25 dikén. Tegnap napon végzé világi pályafutását ezen Anya Oskolában a' Törvény tudományának igen nagy érdemű Professora Ts. Kövi Sándor Úr, a' ki egy hónapig tartó sullyos betegeskedése után a' jobb életre által költözött. Számos háládatos Tanítványi, kik már előre látták, hogy életét megtartani szinte lehetetlen, elvégezték, hogy az elhunyt jó Tanítójoknak emlékezetére Carrárai márványból Ferentzi híres képfaragó hazánkfija által készítettessenek emlék oszlopot, a' mellyre valóban érdemessé is tette magát. Helyébe, a' boldogultnak ajánlásá-

ra, Tekint. Kortvay Úr, Pesti Tabuláris Prokátor választatott a' Fő Tiszt. Superintendens által Professornak.

Az aratás ezen a' környéken remény-ségünk felett jól mutatja magát. Szalmájára nézve igen buja; tsakhogy a' megdült életek is jól fizetnének. A' gabonának igen lement az ára, a' búzának köb-le 6 Váltó forint; a' rozsnak 3 for; a' zabnak 50 garas. A' bornak teljességgel semmi ára sint; úgy lehet venni, mint a' mult szüretkor.

Eperjesről írják Jul. 9-dikén, hogy Ternye helységnek egyik részében, melly Gomba falu felől esik, tsendes esőzés közben egyszerre olly iszonyú forgószél támadott, a' melly nem csak a' házak fedeleit felkapta és öszvetörve széllyel szorta, hanem a' fákat is gyökerestől kiszaggatta, a' házak és kertek kerítéseit elpusztította, sőt egy köfal kerítést is úgy elseprett, hogy annak csak a' fundamentoma látszik. Megjegyzésre méltó, hogy ugyan ekkor a' helységnek más részében napfény és tsendes idő volt, 's midőn a' zivatar után onnan a' lakosok kár nézni által mentek, nem győztek a' megfoghatatlan történetnek tsudálatos voltán álmélnkodni. Ugyan ez a' forgószél Ádámföldre felé vévén útját ott két házat fundamentomáig elseprett és széllyel szórt.

A' földrengésről, melly Jul. 1-ső napján a' kis Kunságtól kezdve egész Kolosvárig kiterjedett, azt olvassuk az Erdélyi Híradóban egy szemmellátott Tudósítónak előadásából, hogy az Vasadon (Biharban) és Endred, Iriny, 's Dengeleg helységeken (Szathmár Várm-ben) legnagyobb erőben tapasztaltatott

's legtöbb károkat is tett. Vasadon az erős épületű templom és torony öszvedülő állapotban vagyon, minden házak kéményei ledültek. Senki nem mér a' házában lakni, hanem kertben, udvaron, sátor vagy az ég alatt laknak. Endreden az Unitusok csak most épült, új, derék tornyát és templomát teljes romlásban találta a' tudósító utazó; a' Ref. templomát is egyforma romlásban a' Vasadival. A' lakosok itt is ponyvasátorok alá vettek lakásokat. — Ugyan ezen sorsra jutottak Dengeleg és Iriny, a' 4 helységeken se templom, se torony, se lakható ház. Itt körül minden Helység szenvedett a' föld rengéstől egyik többet másik kevesebbet. A' Szalatsi határon egy kenderföld meghasadt és kék színű, salétromszagú fövenyet hányt ki, a' nyílás mély, 's benne kék fövennyel vegyes büdös víz volt, de az már vissza ment.

Nagy Kállóból, Júl. 22-dikén. Ezen hónap 11-dikén szüle itt egy szegény sorsú aszszony, Zakár Jánosnak, kiszolgált katonának felesége, ki most 33 esztendő, 3 ép és egészséges fíjú gyermeket, kik most is élnek és egészségesek. A' szegény gyermekágyasnak és kisdedeinek tápláltatások felől sok jótévő lakosai a' városnak emberszerető módon gondoskodnak.

A' pénz folyamata Augustus 6-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 99 1/2

Az 1820-béli sorsosok, — —

Az 1821-béli hasonlók, 128 1/10

Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji, 55 1/8 for. keltek, mind Conv.

A' Bank - Aktziák keltek — forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó Marton Jóssef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)